

Theologia vitae

časopis Sdružení evangelikálních teologů

ročník 15 (2025)

s. 63–65

4. kongres Lausannského hnutí 22.–28. září 2024 v Soulu

David Novák

ZAZNĚLO

DOI: bude doplněno

Na kongresu se sešlo 5 394 křesťanských vedoucích z více než 200 národů, slovy knihy Zjevení „lidí všech národů a ras“. Hlavní poslání tohoto setkání definovali organizátoři slovy: „Aby účastníci obnovili výzvu celé církvi nést celé evangelium celému světu.“ Na plenárních zasedáních se delegáti setkávali vždy u jednoho z 911 stolů. Každý den měl konkrétní téma čerpané z knihy Skutků apoštolů. Delegáti byli rozsazeni tak, aby spolu neseděli lidé z jednoho národa. Bylo to proto, že po každé přednášce následoval rozhovor podle zadaných otázek. Slyšet bratry a sestry z jiných kultur bylo velmi inspirativní. Zde je několik téma: Není misie bez moci Ducha, církev jako misionární společenství, pronásledování a misie, křesťanské svědectví na pracovišti, služba podle Kristova příkladu, evangelium na samý konec země. Po každém dopoledním čtení Bible a rozhovorech u stolů následovala druhá plenární přednáška spojená s panelovou diskusí, která ilustrovala dané téma svědectvími křesťanů z celého světa. Mnohé z plenárních zasedání spolu s denními shrnutími jsou nyní k vidění na kanálu Youtube.

Co ale vlastně Lausannské hnutí je? Jedním z nejdynamičtějších proudů současného světového křesťanství je vedle letničního hnutí, hnutí evangelikální. P. Černý evangelikalismus definuje následujícími slovy: „*Evangelikalismus dnes ve světě zůstává hnutím a koalicí těch, kteří se stále hlásí k víře v nadpřirozeno, k Bibli jako základní autoritě v záležitostech víry a praxe života. Evangelikálové vyznávají Ježíše Krista jako Pána, Boha a Spasitele. Věří v hříšnost člověka a v záchranu, kterou vydobyl Ježíš Kristus svým utrpením na kříži, svou smrtí a vzkříšením. Kladou důraz na důležitost osobního pokání*

*a víry (obrácení) pro spásu člověka. Zachovávají důraz na zbožný život, růst ve svatosti a učenictví. Hlásání evangelia berou jako součást úsilí o proměnu společnosti. Očekávají příchod Ježíše Krista, který přijde soudit svět a očekávají příchod Ježíše Krista, který přijde soudit svět a nastolit Boží království. Mnozí evangelikálové by k tomu ještě něco přidali, ale rozhodně by nic z toho neubrali.*⁶¹ Počet evangelikálů se odhaduje okolo 800 milionů.

Jedním z klíčových věroučných pilířů evangelikalismu je tzv. Lausannský závazek, který před 50 lety zformulovali J. Stott, B. Graham a další výrazné osobnosti. Ti nejen sepsali tento závazek, ale spolu s dalšími vytvořili v Lausanne celosvětové hnutí, které začalo postupně vytvářet prostředí, skrze které se církve a sbory, kterým byly evangelikální myšlenky blízké, vzájemně inspirovaly a předávaly si mnoho zkušeností ohledně evangelizace jak vnitřní tak zahraniční, ale i ohledně vzdělávání, publikační činnosti, pomoci pronásledovaným křesťanům, hledání finančních zdrojů pro různé bohubilé projekty, zakládání sborů atd.

Právě propojení Lausannského závazku a Lausannského hnutí považuji za velmi důležité, protože se nejedná jen nebo především o cizelování jakési evangelikální dogmatiky, ale o teologii, které je hluboce propojena s praxí, která nevzniká někde v závětrí školních tříd nebo jako výsledek akademického bádání odtrženého od reality, ale teologie, která vzniká v kontextu setkávání se s tvrdou realitou světa. Přesně tak, jak to vidíme u Ježíše nebo Pavla, ale i dalších. Myslím, že toto je jeden z důvodů obrovské dynamiky evangelikálního hnutí ve světě.

Pokud bych měl stručně vyjádřit, co mě na této konferenci inspirovalo, pak je to několik oblastí. V Čechách jsme si všimli a možná se někdy i smířili s tím, že je normální, když církev stagnuje nebo pomalinku roste. Na mnoha místech světa je to ale jinak. Bylo povzbuzující slyšet mnohá svědectví z mnoha míst světa, kde církev roste, přibývají nové sbory, teologické školy jsou plné, kde církev vysílá nové misionáře a zároveň má vliv na okolní sekulární společnost. Uvědomil jsem si, jak naše teologie je v něčem unavená. Samozřejmě, že zásadní články víry se nezmění, ale tím, jak jsou teologické školy poloprázdné (v lepším případě), jak vymírají mnohé sbory a církve, tak mnoho církví už ani nečeká, že by teologické školy byly schopny vygenerovat absolventy, kteří jsou skutečně připraveni na sborovou práci. Proto pro mě byl zážitek slyšet profesory z teologických škol odjinud než ze severní Ameriky a Evropy, jejichž teologická práce nese ovoce v rostoucí církvi.

Dalším silným akcentem byla misie. Misie citlivá k místním kulturám, inteligentní, ale misie. Aby ale misie měla smysl, křesťané a jejich vedoucí musí věřit, že nést

¹ PAVEL ČERNÝ. Fenomén evangelikalismu ve světě. *Dialóg – křesťanský diskusný mesačník*. 2014/1, str. 12-14. Dostupné on-line: https://www.dialog.cb.sk/uploads/pdf/rok%202014/Dialog_januar_2014.pdf nebo <https://pavel.ONESIM.NET/cs/32-fenomen-evangelikalismu-ve-svete>.

evangelium je hlavním posláním církve. Zároveň mě inspirovalo, že ti, kteří hovořili, jasně misii spojovali s evangeliem a Ježíšem, tedy nemlžili rádoby hlubokými úvahami o posledním horizontu, Bytí, překračování transcendence atd. Znovu jsem si uvědomil, že lidi nespasí „křesťanské hodnoty“, ale setkání s živým Kristem. V českém křesťanském prostředí podobná slova mohou někdy a některým znít jako zjednodušování, jenže v Soulu rozhodně nebyla řečeny nějakými prostáčky, ale lidmi většinou vzdělanými a schopnými, kteří měli leccos za sebou.

Silně na mě zapůsobila svědectví o pronásledované církvi. Zatímco v Evropě i v Čechách lečjaká církev bojuje za kdejakou menšinu, je jen málo slyšet její hlas v boji za miliony pronásledovaných bratří a sester po celém světě. (Asi to není tak mediálně zajímavé...) V současné době je více než 360 milionů pronásledovaných křesťanů. Někaké formě pronásledování čelí křesťané v 76 zemích. Celosvětově čelí nějaké formě pronásledování každý sedmý křesťan, přičemž v Latinské Americe je to jeden z patnácti, v Africe každý pátý a v Asii dva z pěti křesťanů. Inspirativní bylo, jak moc se na pomoci těmto lidem podílí tisíce církví v celém světě.

Na závěr tohoto krátkého shrnutí ještě dvě myšlenky. Nejen na této konferenci jsem si uvědomil, jak moc se jako evropští a čeští křesťané a teologové potřebujeme učit od těch, kteří se kdysi učili od nás. Od Afričanů, Asiátů, Jihoameričanů a dalších. Když vidíme stav našich církví, sborů, teologických škol, tak na jednu stranu je jistě stále dost důvodů k vděčnosti, na stranu druhou nám v mnoha aspektech ujel vlak. Necháme se poučit? Druhá myšlenka vychází z mé současné pozice a přemýšlení, kam směřuje Církev bratrská, která se k Lausannskému hnutí hlásí. Jakkoliv evangelikální hnutí, stejně jako všechna jiná velká křesťanská hnutí mají svoje krajní „ulítlé“ polohy, je to proud, který se ukazuje jako nesmírně životaschopný. Bylo by chybou to zdůvodnit jen nebo především sociologicky. Jiným důvodem může být, že mnoho věcí prostě dělá dobře a že se v leckterých aspektech protíná s Boží vůlí. Jsem rád, že v tomto proudu může být i Církev bratrská.

David Novák